

Skötselplan för naturreservatet Kulla i Vetlanda kommun

Syfte med områdesskyddet

Syftet med reservatet är att bevara en naturskogsartad barrskog med inslag av asp samt bevara en artrik flora och fauna. Syftet ska uppnås genom att skogen huvudsakligen lämnas till fri utveckling. Inom ramen för bevarandet av naturvärdena ska reservatet dessutom ge möjligheter till vetenskaplig forskning.

Beskrivning av området

Administrativa data

Objektnamn	Kulla
Objektnummer	06-02-073 (f.d. 06-99-055)
Skyddsform	naturreservat
Natura 2000	Regeringsbeslut finns för hela området (SE0310516)
IUCN Protected Area Category	II (National Park)
Län	Jönköping
Kommun	Vetlanda
Församling	Södra Solberga
Naturgeografisk region	Sydsvenska höglandets centrala och östra delar (13)
Karta	topografisk karta: 5F NV ekonomisk karta: 5F 8c
Lägesbeskrivning	ca 7,5 km SO Södra Solberga kyrka
Fastighet	Solberga-Kulla 1:11
Markägare	enskild
Gräns	enligt beslutskartan, bilaga 1
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jönköpings län
Areal	13,0 ha
Markslag	
Skogsmark	12,4 ha
Våtmark	0,6 ha

Datum
2001-12-11Beteckning
231-10920-01
0685-02-215Naturtyp (se karta, bilaga 2C)
Natura 2000-habitat

Barrskog	11,5 ha
västlig taiga (9010)	
Sumpskog	0,9 ha
Alluviala lövskogar (91E0)	
Våtmark	0,6 ha
Öppna svagt välvda mossar (7140)	

Topografi, geologi och läge

Kulla är en naturskogsartad barrskog. Topografin är dramatisk och hela området utgörs av en skogbevuxen, östvänd bergbrant väster om Hedsjön på gränsen till Kronobergs län. Vissa av bergväggarna är i stort sett lodräta. Mot söder är terrängen flackare. En halvöppen våtmark ligger i Hedsjöns nordspets och i reservatets norra del finns en sumpskog nedanför branten. En liten bäck rinner ner för branten till sjön. Berggrunden utgörs av granit.

Historik och markanvändning

Skogen är i stort sett helt opåverkad av modernt skogsbruk. Förekomsten av grova aspar i norra delen samt rester av en gammal trädgårdsgård i norr vittnar om att området har varit öppnare och använts för skogsbete.

Växt- och djurliv

Skogen i Kulla domineras av barrblandskog med till största delen gran. Utmärkande för reservatet är den branta terrängen och den rikliga förekomsten av död ved. Branten är östvänd mot Hedsjön. I sjöns norra förlängning finns en halvöppen våtmark bevuxen med tall, björk, pors och blåtåtel. I anslutning till våtmarken, men utanför reservatet, rinner Mörrumsån ut i Hedsjön. Nedanför branten i den norra delen finns en sumpskog med klibbal, gran, asp och björk. Flera grova aspar finns i branten i norr. Södra delen är flackare och också torrare än den norra och inslaget av tall är större. Fältskiktet i södra delen domineras av kruståtel, harsyra och vårfryle. Björk och asp är relativt vanliga i området och det finns även inslag av klibbal och hassel. Brantmiljön med lodytor, gammal skog, förekomst av löv, död ved, sumpskog och det fuktiga klimatet ger goda förutsättningar för en artrik kryptogamflora. De hotade arterna skuggmossa och brokig tagellav finns i området.

En utförligare beskrivning av vilka hotade arter och signalarter som påträffats i naturreservatet finns i bilaga 2A. Inom reservatet har det inte noterats några arter som ingår i EU:s art- och habitatdirektiv.

Friluftsliv

Högländsleden har sin sträckning strax väster om naturreservatet. Själva reservatet är idag inte något välbesökt friluftsområde.

Datum
2001-12-11

Beteckning
231-10920-01
0685-02-215

Bevarandevärden

1. *Biologiska värden*

De biologiska värdena finns framför allt på art- och substratnivå. Den rikliga förekomsten av död ved i olika nedbrytningsstadier samt av levande grova löv- och barrträd skapar goda livsbetingelser för lavar, mossor, svampar, vedinsekter och fåglar.

2. *Värden för friluftslivet*

Kulla har ett värde för de besökare som uppskattar orördhet och dramatisk natur.

3. *Vetenskapliga värden*

Naturreservatet Kulla har genom sin orördhet ett värde för undervisning och vetenskapliga studier av harnaturskog i södra Sverige.

4. *Prioriterade bevarandevärden*

De högsta värdena ligger i skogens orördhet, förekomsten av gamla träd och den rikliga förekomsten av död ved. Inslaget av gamla lövträd, bäckdråg, sjöstrand, sumpskog och lodytor bidrar till en variationsrik miljö med fuktigt mikroklimat. Områdets rika förekomst av arter knutna till urskogs-artade miljöer är mycket värdefull.

Referenser

- Gärdenfors, U. (ed.) 2000. *Rödlistade arter i Sverige 2000*. Artdatabanken, SLU, Uppsala.
- Naturvårdsverket, 1997. *Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000*.
- Nitare, J. (red.) 2000. *Signalarter – indikatorarter på skyddsvärd skog – flora över kryptogamer*. Skogsstyrelsen, Jönköping.
- Skogsvårdsstyrelsen, 1993. *Nyckelbiotopsinventering i Vetlanda kommun*.

Datum
2001-12-11

Beteckning
231-10920-01
0685-02-215

Mål och föreskrifter för skötsel av reservatet

Övergripande mål med skötseln

Syftet med reservatet är att bevara och utveckla en naturskogsartad barrskog med inslag av asp samt bevara en artrik flora och fauna. Syftet ska uppnås genom att skogen i huvudsak lämnas till fri utveckling. Åtgärder kan behövas för att skogen även fortsättningsvis ska ha ett inslag asp.

Beskrivning av skötselområde

Reservatet utgörs av ett enda skötselområde.

Skötselområde

Skogen ska huvudsakligen få utvecklas fritt. I den norra delen av området finns några grova aspar med intressant lavflora. Granar runt dessa aspar får tas ner alternativt ringbarkas för att gynna asparna och lavfloran.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

Hela skogsmarksarealen ska utgöras av barnaturskog med inslag av asp. Skogen ska hysa en artrik moss-, lav- och svampflora.

Minst 30 aspar med en diameter större än 20 cm ska finnas inom reservatet. Aspförekomsten koncentreras till norra halvan av reservatet där de finns idag.

Riktvärde för förekomst av död ved ska på skogsmark vara minst 75 lågor och torrträd/ha (diameter större än 10 cm).

Skötselmål och skötselåtgärder

Huvudsakligen fri utveckling.

De stora aspar som finns i norra delen av naturreservatet bör friställas genom att smågranar runt asparna röjs bort och större granar (diameter större än 10 cm) ringbarkas. Det kan bli aktuellt med föryngringsåtgärder för asp. Avvikelse från kvalitetsmålet "minst 30 aspar med en diameter större än 20 cm" behöver inte resultera i aktiva skötselåtgärder. Däremot behövs en insats om områdets naturvärden håller på att försämrats.

Kvalitetsmålet för död ved har satts till "minst 75 lågor och torrträd/ha (diameter större än 10 cm)" som enligt "Bedömningsgrunder för miljö kvalitet - Skogslandskapet" (NV Rapport 4917) utgör goda förutsättningar för biologisk mångfald. Vid redovisning av uppföljning av målet anges avvikelse från jämförvärdet och kvalitetsmålet. Att mängden död ved inte uppfyller kvalitetsmålet medför inte aktiva skötselåtgärder. Däremot om mängden död ved minskar kan det bli aktuellt med någon form av skötselåtgärder.

Datum
2001-12-11

Beteckning
231-10920-01
0685-02-215

Utmärkning

Reservatet ska märkas ut enligt gällande praxis.

Jakt

Jakt får ske inom reservatet. Då jakt pågår ska besökare i naturreservatet informeras om detta genom att jaktlaget sätter upp skylt på informationstavlan.

Båtplats

Markägarna har möjlighet att vardera ha en båt vid befintlig båtplats i södra delen av reservatet. Markägarna har möjlighet att köra med motorfordon på den befintliga vägen till båtplatsen, vilket framgår av föreskrift C 7 i beslut om naturreservatet.

Friluftsliv och turism

Målet med friluftslivets nyttjande av naturreservatet är att det sker utefter områdets naturgivna förutsättningar. En vandringsled löper strax väster om reservatet. För reservatets besökare gäller allemansrätten i de fall som inte reservatsföreskrifterna är mer begränsande.

Åtgärder

En informationstavla ska placeras i reservatets södra del enligt karta i bilaga 2C.

Informationstavlan ska innehålla karta över området med information om reservatets naturvärden, reservatsföreskrifter för allmänheten samt delar av allemansrätten. Det är inte aktuellt att anlägga leder eller parkering inom naturreservatet.

Dokumentation och uppföljning

Nyckelbiotoperna i Kulla finns dokumenterade genom Skogsvårdsstyrelsens inventering 1993. I samband med att skötselplanen tagits fram har en översiktlig inventering av området gjorts.

En översiktlig kontroll av kvalitetsmålen ska ske i samband med den löpande tillsynen av reservatet. Alla skötselåtgärder som utförs inom reservatet ska dokumenteras.

En mer fördjupad uppföljning av naturvärden i skogen och de uppsatta kvalitetsmålen sker i samband med miljöövervakningen av skyddade områden. En särskilt utarbetad uppföljningsmetodik håller på att tas fram av Länsstyrelsen. Uppföljningen innehåller i stort sett följande moment (metoderna kan komma att modifieras något):

- Allmäninventering (handbok för miljöövervakning)
- Bestånds- och ståndortsinventering (handbok för miljöövervakning)
- Substratinventering (handbok för miljöövervakning)

Datum
2001-12-11

Beteckning
231-10920-01
0685-02-215

- Specifika uppföljningar på artnivå; vilka arter och vilken metod är ej bestämt i dagsläget

En första undersökning ska ha genomförts senast år 2004 och ska sedan ske med tioårsintervall. Uppföljning på artnivå ska även kompletteras med lämpligt kvalitetsmål.

Förutom uppföljning av områdets naturvärden ska besöksstryck och slitage dokumenteras och följas upp på lämpligt sätt.

Tillsyn

Länsstyrelsen i Jönköpings län ansvarar för tillsynen.

Finansiering

Underhåll av gränsmarkeringar samt framtagande och uppsättning av informationstavla bekostas av Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras när tillsyn eller uppföljning visar att behov finns.

Bilagor

2A Artlista

2B Lista över åtgärder som ska göras enligt skötselplanen

2C Naturtypskarta

Förekomst av hotade arter och signalarter

Art	Kategori	Invent.år	Ref.
Kärlväxter			
Dvärghäxört <i>Circaea alpina</i>	S3	1993	SVS
Gullpudra <i>Chrysosplenium alternifolium</i>	S2	2001	HG
Mossor			
Klippfrullania <i>Frullania tamarisci</i>	S2	1993	SVS
Porellor <i>Porella spp.</i>	S2	1993	SVS
Västlig hakmossa <i>Rhytidiadelphus loreus</i>	S3	1993, 2001	SVS, HG
Mörk husmossa <i>Hylocomiastrum umbratum</i>	S3	1993, 2001	SVS, HG
Skuggmossa <i>Dicranodontium denudatum</i>	NT/S3	2001	HG
Krusig ulota <i>Ulota crispa</i>	S1	2001	HG
Lavar			
Garnlav <i>Alectoria sarmentosa</i>	S3	1993	SVS
Kattfotslav <i>Arthonia leucopellea</i>	S3	1993	SVS
Brokig tagellav <i>Bryoria bicolor</i>	NT/S3	1993	SVS
Gammelgranslav <i>Lecanactis abietina</i>	S1	1993, 2001	SVS, HG
Lunglav <i>Lobaria pulmonaria</i>	S3	1993	SVS
Korallblylav <i>Parmeliella triptophylla</i>	S3	2001	HG
Skriftlav <i>Graphis scripta</i>	S1	2001	HG
Svampar			
Rävticka <i>Inonotus rhaedes</i>	S2	1993	SVS
Granticka <i>Phellinus chrysoloma</i>	S2	1993	SVS

Tabell över artförekomst av hotade arter, signalarter och Natura 2000-arter. Kategori anges 1) för rödlistade arter (Artdatabanken 2000): (RE) försvunnen, (CR) akut hotad, (EN) starkt hotad, (VU) sårbar, (NT) missgynnad, (DD) kunskapsbrist; 2) för signalarter (Skogsstyrelsen 1994): (S1) mindre bra, (S2) bra, (S3) mycket bra.

Referenser: (SVS) Skogsvårdsstyrelsen, (HG) Helena Gralén, Länsstyrelsen.

LÄNSSTYRELSEN
JÖNKÖPINGS LÄN

BILAGA 2B

Datum
2001-12-11

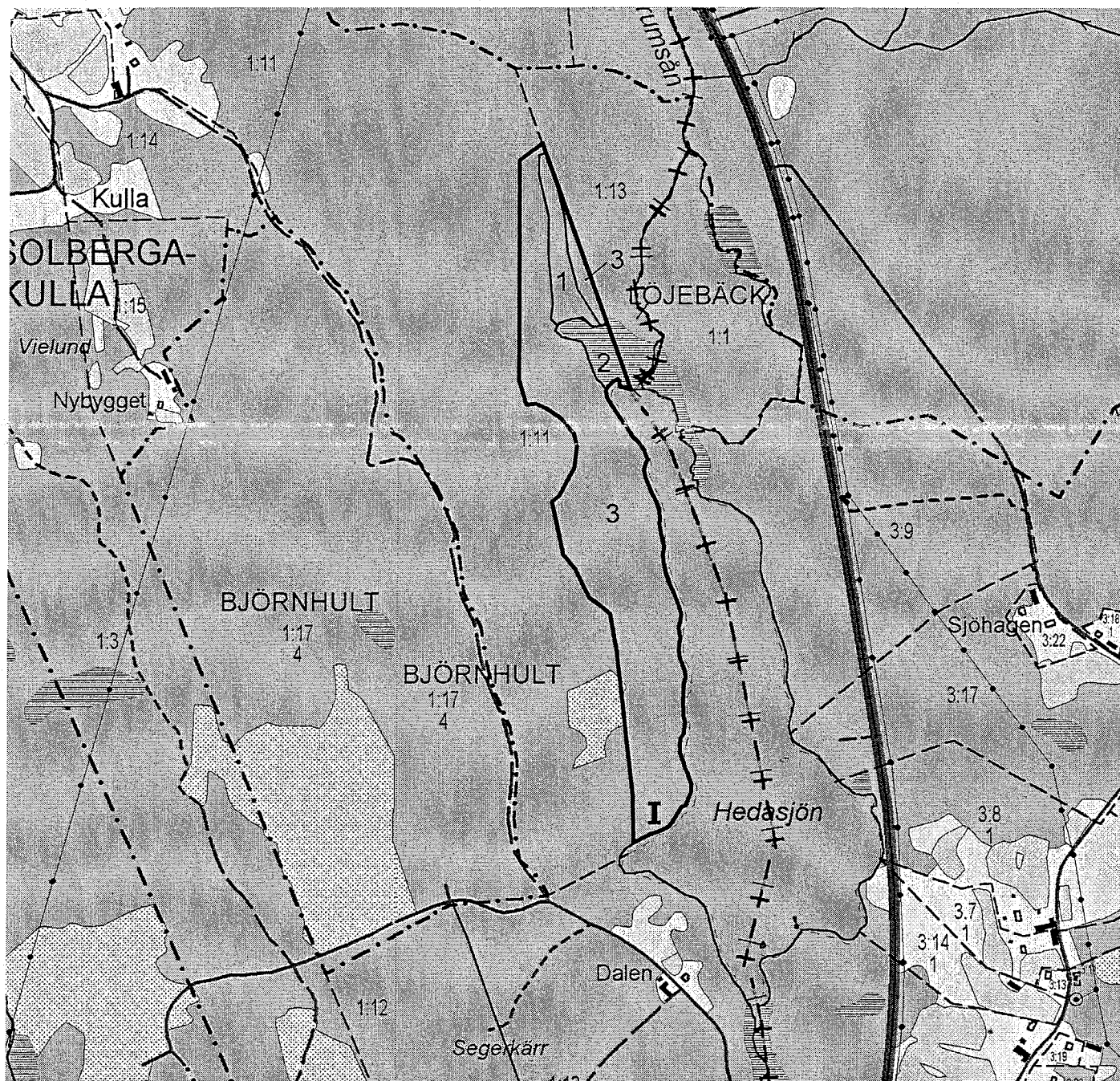
Beteckning
231-10920-01

1(1)

Lista över åtgärder föreslagna i skötselplanen

<i>Åtgärd</i>	<i>När / intervall</i>
Utmärkning av naturreservatet	inom 1 år efter att reservatsbeslutet vunnit laga kraft
Informationstavlor	inom 1 år efter att reservatsbeslutet vunnit laga kraft
Bortröjning av smågran och ringbarkning av grövre gran i anslutning till de grova asparna i norra delen av naturreservatet	inom 2 år efter att reservatsbeslutet vunnit laga kraft
Uppföljning av naturvärden	1:a tillfället senast år 2004, därefter med 10-årsintervall

Tillhör Länsstyrelsens beslut 2001-12-11
dnr 231-10920-01

Reservatsgräns

Gräns för naturtyper

I

Informationstavla

- 1 Sumpskog
(Alluviala lövskogar, 91E0)
- 2 Våtmark
(Öppna svagt välvda mossar, 7140)
- 3 Barrskog
(Västlig taiga, 9010)

Godkänd ur sekretessynpunkt för spridning.
Lantmäteriverket 1999-09-16.

Medgivande Lantmäteriverket 1997.
Ur GSD-Ekonomiska kartan diarienummer
507-97-884

Kartkälla: Data från Länsstyrelsens kartbas.

Skala 1:10 000